

Protestantse
Kerk

Protestants Kralingen

Goede Vrijdag

Pro Rege
vrijdag 2 april 2021

• voorganger: ds Ilse Hogeweg • ouderling: Kristel Hillebrand • diaken: Leonard de Vos • organist: Laurens de Visser • zang: Merlijn van Hoof • techniek: Johan Louwerse en Wouter van der Bas • koster: Marjolein Gorissen • Deze viering is te beluisteren op kerkomroep.nl en live te zien op: facebook.com/protestantskralingen

bemoediging en drempelgebed

v Onze hulp is in de naam van de Eeuwige

a die hemel en aarde gemaakt heeft

v Bij U, Heer schuilen wij

in het onbarmhartig licht van deze dag.

Hoor ons, God, en blijf ons niet ver.

a Hoor ons en kom ons te hulp!

v Gij, onze beschutting tegen nacht en ontij!

Gij, de grond van ons vertrouwen.

In uw handen, Heer, bevelen wij ons leven.

a Beschut ons met de schaduw van uw vleugels!

v Hier gedenken wij

Jezus Messias, in zijn lijden, zijn dood.

In de dagen van zijn leven

heeft hij onze zwakheid gedragen,

onze leegte onder ogen gezien.

Hier zien wij op naar het kruis.

Laat dit uur voor ons zijn

als een waken en bidden

met Hem.

a In uw handen, Heer

bevelen wij

ons leven.

Amen.

tekst:

“Blijf bij me”

Blijf bij me want de dag versmalt

nog even en de nacht

zal het licht verjagen

blijf bij me als je kunt

help me

het zwart te verdragen

hou de nacht met me uit

zingen psalm 22: 1

“Mijn God, mijn God, waarom verlaat Gij mij”

Mijn God, Mijn God, waarom verlaat Gij mij

en blijf zo ver, terwijl ik tot U schrei,

en redt mij niet, maar gaat aan mij voorbij?

Hoe blijft Gij zwijgen?

Mijn God, ik doe tot U mijn kreten stijgen

bij dag, bij nacht. Tot U slechts kan ik vluchten,

maar krijg geen rust, geen antwoord op mijn zuchten

in klacht op klacht.

gebed van Goede Vrijdag

WIJ GEDENKEN HET LIJDEN EN STERVEN VAN JEZUS CHRISTUS

afbeeldingen: Gerard van Ursem

schriftlezingen: Marcus 14: 32 - 15: 47

1. Jezus in Getsemane Marcus | 14: 32-42

32 Ze kwamen bij een plek die Getsemane heette, en hij zei tegen zijn leerlingen: ‘Blijven jullie hier zitten, terwijl ik ga bidden.’ **33** Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee. Hij

voelde zich onrustig en angstig worden **34** en zei tegen hen: ‘Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier waken.’ **35** Hij liep nog een stukje verder, liet zich toen op de grond vallen en bad dat dit uur zo mogelijk aan hem voorbij mocht gaan. **36** Hij zei: ‘Abba, Vader, voor u is alles mogelijk, neem deze beker van mij weg. Maar laat niet gebeuren wat ik wil, maar wat u wilt.’ **37** Hij liep terug en zag dat zijn leerlingen lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: ‘Simon, slaap je? Kon je niet één uur waken?’ **38** Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.’ **39** Weer ging hij weg om te bidden, met dezelfde woorden als daarvoor. **40** Toen hij weer terugkwam, lagen ze opnieuw te slapen, want hun ogen vielen steeds dicht, en ze wisten niet wat ze hem moesten antwoorden. **41** Toen hij voor de derde maal terugkwam, zei hij

tegen hen: ‘Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten? Het is zover: het ogenblik is gekomen waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan de zondaars. **42** Sta op, laten we gaan; kijk, hij die me uitlevert, is al vlakbij.’

2. Jezus verraden door Judas | 14: 43-52

43 Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters, schriftgeleerden en oudsten was gestuurd. **44** Met hen had zijn verrader een teken afgesproken. Hij had gezegd: ‘Degene die ik kus, die is het. Neem hem gevangen en voer hem weg onder strenge bewaking.’ **45** Toen hij eraan kwam, liep hij recht op Jezus af, zei: ‘Rabbi!’ en kuste hem. **46** Ze grepen hem vast en namen hem gevangen. **47** Een van de omstanders trok een zwaard, ging de dienaar van de hogepriester te lijf en sloeg hem een oor af. **48** Jezus zei tegen hen: ‘U bent er met zwaarden en knuppels op uit getrokken om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben!’ **49** Dagelijks was ik bij jullie in de tempel om onderricht te geven, en toen hebben jullie me niet gevangengenomen; maar dit gebeurt omdat de Schriften in vervulling moeten gaan.’ **50** Toen lieten allen hem in de steek en vluchtten weg. **51** Een jongeman, die alleen een linnen kleed aanhad, probeerde bij hem te blijven, maar toen ook hij werd vastgegrepen, **52** liet hij het kleed in hun handen achter en vluchtte naakt weg.

3. Jezus voor het Sanhedrin | 14: 53-62

53 Jezus werd meegevoerd naar het huis van de hogepriester om te worden voorgeleid, en alle hogepriesters, oudsten en schriftgeleerden kwamen daar bijeen. **54** Petrus volgde hem op een afstand tot op de binnenplaats van het huis van de hogepriester, waar hij tussen de knechten ging zitten en zich warmde aan het vuur.

55 De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden iemand een getuigenverklaring tegen Jezus te laten afleggen op grond waarvan ze hem ter dood konden veroordelen, maar dat lukte hun niet; **56** want hoewel veel mensen een valse verklaring aflegden, waren hun getuigenissen niet eensluidend. **57** Toen kwamen er een paar met de volgende valse verklaring: **58** ‘We hebben hem horen zeggen: “Ik zal die door mensenhanden gemaakte tempel afbreken en in drie dagen een andere opbouwen die niet door mensenhanden gemaakt is.”’ **59** Maar ook op dit punt waren de getuigenverklaringen niet afdoende. **60** De hogepriester stond op en vroeg Jezus: ‘Waarom antwoordt u niet? U hoort toch wat deze getuigen zeggen?’ **61** Maar hij bleef zwijgen en antwoordde niet. Toen vroeg de hogepriester hem: ‘Bent u de messias, de Zoon van de Gezegende?’ **62** Jezus zei: ‘Dat ben ik, en u zult de Mensenzoon aan de rechterhand van de Machtige zien zitten en hem zien komen op de wolken van de hemel.’

zingen lied 587: 3

“Hemelse koning, door God uitgekozen”

Hemelse koning, door God uitgekozen,
waarom staat U terecht als rechteloze?
U hebt geen schuld, de waarheid is geschonden.
U draagt mijn zonden.

4. Jezus verloochend door Petrus | 14: 66-72

66 Terwijl Petrus beneden op de binnenplaats was, kwam een van de dienstmeisjes van de hogepriester voorbij. **67** Toen ze Petrus bij het vuur zag zitten, keek ze hem aan en zei: ‘Jij was ook bij die Jezus van Nazaret!’ **68** Maar hij ontkende dat en zei: ‘Ik weet niet waar je het over hebt, ik begrijp echt niet wat je bedoelt.’ Hij ging naar buiten, naar het voorportaal, en er kraaide een haan. **69** Toen het meisje hem daar weer zag, zei ze opnieuw, nu tegen de omstanders: ‘Hij is een van hen!’ **70** Maar hij ontkende het weer. En al gauw zeiden ook de omstanders tegen Petrus: ‘Je bent wel degelijk een van hen, jij komt immers ook uit Galilea.’ **71** Maar hij begon te vloeken en zwoer: ‘Ik ken die man over wie jullie het hebben niet!’ **72** En meteen kraaide de haan voor de tweede keer. En Petrus herinnerde zich dat Jezus tegen hem gezegd had: ‘Voordat een haan tweemaal heeft gekraaid, zul je mij driemaal verloochenen.’ En toen hem dat te binnen schoot, begon hij te huilen.

5. Jezus voor Pontius Pilatus | 15: 1-14

1’s Ochtends in alle vroegte kwamen de hogepriesters, de oudsten en de schriftgeleerden en het hele Sanhedrin in vergadering bijeen. Na Jezus geboeid te hebben, brachten ze hem weg en leverden hem over aan Pilatus.

2 Pilatus vroeg hem: ‘Bent u de koning van de Joden?’ Hij antwoordde: ‘U zegt het.’ **3** De hogepriesters brachten allerlei beschuldigingen tegen hem in. **4** Pilatus vroeg hem toen: ‘Waarom antwoordt u niet? U hoort toch waar ze u allemaal van beschuldigen?’ **5** Maar Jezus zei helemaal niets meer, tot verwondering van Pilatus. **6** Pilatus had de gewoonte om op elk pesachfeest één gevangene vrij te laten op verzoek van het volk. **7** Op dat moment zat er een zekere Barabbas gevangen, samen met de andere opstandelingen die tijdens het oproer hadden gemoord. **8** Een grote groep mensen trok naar Pilatus en begon hem te vragen om ook nu te doen wat zijn gewoonte was. **9** Pilatus vroeg hun: ‘Wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?’ **10** Want hij begreep wel dat de hogepriesters hem uit afgunst hadden uitgeleverd. **11** Maar de hogepriesters hitsten de menigte op om te zeggen dat hij Barabbas moest vrijlaten. **12** Toen zei Pilatus tegen hen: ‘Wat wilt u dan dat ik doe met die man die u de koning van de Joden noemt?’ **13** En ze begonnen weer te schreeuwen. ‘Kruisig hem!’ riepen ze. **14** Pilatus vroeg: ‘Wat heeft hij dan misdaan?’ Maar ze schreeuwden nog harder: ‘Kruisig hem!’

6. Jezus gegeseld 15: 15

15 Omdat Pilatus de menigte tevreden wilde stellen, liet hij Barabbas vrij. Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.

7. Jezus met doornen gekroond | 15: 16-20A

16 De soldaten leidden hem weg, het paleis (dat wil zeggen het pretorium) in, en riepen de hele cohort bijeen. **17** Ze trokken hem een purperen gewaad aan, vlochten een kroon van doorntakken en zetten hem die op. **18** Daarna brachten ze hem hulde met de woorden: ‘Gegroet, koning van de Joden!’ **19** Ze sloegen hem met een rietstok tegen het hoofd en bespuwden hem, en bogen onderdanig voor hem. **20** Nadat ze hem zo

hadden bespot, trokken ze hem het purperen gewaad uit en deden hem zijn kleren weer aan.

zingen lied 577: 2

“Wie heeft U zo geslagen”

Wie heeft U zo geslagen,
waarom moet Gij verdragen
die bitterheid en pijn?
Gij zijt toch zonder zonde,
toch niet in 't kwaad gebonden
als wij en onze kinderen zijn.

8 Jezus naar buiten gebracht | 15: 20B

Toen brachten ze hem naar buiten om hem te kruisigen.

9. Jezus op weg naar Golgota | 15: 21

Ze dwongen een voorbijganger die net de stad binnenkwam, Simon van Cyrene, de vader van Alexander en Rufus, om het kruis te dragen.

10. Jezus wordt gekruisigd | 15: 22-27

22 Ze brachten hem naar Golgota, wat in onze taal ‘schedelplaats’ betekent. 23 Ze wilden hem met mirre vermengde wijn geven, maar hij nam die niet aan. 24 Ze kruisigden hem en verdeelden zijn kleren onder elkaar; ze dubbelden erom wie wat zou krijgen. 25 Het was in het derde uur na zonsopgang toen ze hem kruisigden. 26 Het opschrift met de aanklacht tegen hem luidde: ‘De koning van de Joden’. 27 Samen met hem kruisigden ze twee misdadigers, de een rechts van hem, de ander links.

zingen lied 577: 3

“Ik ben het, ik moest boeten”

Ik ben het, ik moest boeten,
met handen en met voeten
genageld aan uw kruis.
O Here, die uw leven
voor mij hebt prijsgegeven,
gedenk mij in het paradijs.

11. Jezus aan het kruis bespot | 15: 29-32

29 De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met hem: ‘Ach, kijk nu toch eens! Jij die de tempel afbreekt en in drie dagen weer opbouwt, 30 red jezelf toch door van het kruis af te komen.’ 31 Ook de hogepriesters en de schriftgeleerden maakten onder elkaar zulke spottende opmerkingen: ‘Anderen heeft hij gered, maar zichzelf redden kan hij niet; 32 laat die messias, die koning van Israël, nu van het kruis afkomen. Als we dat zien, zullen we geloven!’ Ook de twee andere gekruisigden beschimpten hem.

12. Jezus sterft aan het kruis | 15: 33-39

33 Op het middaguur viel er een duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. 34 Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: ‘Eloï, Eloï, lema sabachtani?’, wat in onze taal betekent: ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?’ 35 Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: ‘Hoor, hij roept Elia!’ 36 Iemand ging snel

een spons halen, doordrenkte die met zure wijn, stak de spons op een stok en probeerde hem te laten drinken, terwijl hij zei: ‘Laten we eens kijken of Elia komt om hem eraf te halen.’ 37 Maar Jezus slaakte een luide kreet en blies de laatste adem uit. 38 En het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot onder in tweeën. 39 Toen de centurio, die recht tegenover hem stond, hem zo zijn laatste adem zag uitblazen, zei hij: ‘Werkelijk, deze mens was Gods Zoon.’

STILTE ...

zingen lied 576b: 6

“Wanneer ik eens moet heengaan”

Wanneer ik eens moet heengaan
ga Gij niet van mij heen,
laat mij dan niet alleen gaan
niet in de dood alleen.
Wees in mijn laatste lijden,
mijn doodsangst, mij nabij.
O God, sta mij terzijde,
die lijdt en sterft met mij.

13. Jezus van het kruis genomen | 15: 42-46A

42 Toen de avond al gevallen was (het was de ‘voorbereidingsdag’, dat wil zeggen de dag voor de sabbat), 43 kwam Josef van Arimatea, een vooraanstaand raadsheer, die zelf ook de komst van het koninkrijk van God verwachtte. Hij raapte al zijn moed bijeen en ging naar Pilatus, die hij om het lichaam van Jezus vroeg. 44 Het bevreesde Pilatus dat hij al dood zou zijn en hij riep de centurio bij zich, aan wie hij vroeg of Jezus al gestorven was, 45 en toen de centurio dat bevestigd had, gaf hij het lijk aan Josef. 46 Josef kocht een stuk linnen, haalde Jezus van het kruis en wikkelde hem in het linnen.

14. Jezus wordt begraven | 15: 46B-47

Daarna legde hij hem in een graf dat in de rots was uitgehouwen en rolde een steen voor de ingang.

47 Maria uit Magdala en Maria de moeder van Joses keken toe in welk graf hij werd gelegd.

zingen

“Hoor, God ons roepen”

(TEKST SYTZE DE VRIES, MELODIE LIED ‘LEER MIJ O HEER ...’)

1. Hoor, God ons roepen of wij gaan verloren.
Laat ons volharden, wij die U behoren.
Wanneer de wereld alle hoop ziet doven,
doe ons geloven.
2. Ons leven sterft aan wat wij zelf verdienen.
Wij leren uitzien naar het ongeziene.
Zo vaak het zicht ons daarop wordt benomen,
geef ons dan dromen.
4. God, die ons kent en ziet in het verborgen:
geef toch uw eigen stem aan onze zorgen.
Schep weer het licht, wil dagen in ons midden
en leer ons bidden.

tekst ter overweging

God, waarom dit geweld
waarom doen mensen elkaar dit aan?
Hoe kan dit
in een mens bestaan.

God,
u keert het om
stelt ons de vraag:
Mens,
waarom?
Hoe kun je?

Hoe kun je trots zijn
op daden
die levens ontwrichten,
die mensen kwetsen
in het diepst van hun hart.

Mens,
waar ben je
is uw vraag.

God,
geef ons lef
om naar onszelf te kijken,
om onze blindheid te openen
zodat wij ontdekken:
Waarom heb ik de ander
niet naast mij zien staan.

voorbeden van Goede Vrijdag

in stilte gaan wij verder ...